

Francesc: “Cap abús ha de ser mai encobert ni infravalorat”

Dg, 24/02/2019 per Catalunya Religió

([Vatican News/CR](#)) Fins i tot "un sol cas d'abús" a l'Església "representa ja en si mateix una monstruositat" i "serà afrontat amb la serietat més gran". Alhora, "el ressò d'aquest crit silenciós dels petits, que en comptes de trobar-hi paternitat i guies espirituals han trobat als seus botxins, farà tremolar els cors anestesiats per la hipocresia i pel poder". "Cap abús ha de ser mai encobert ni infravalorat", ha insistit el papa. I reitera que "l'Església no es cansarà de fer tot el necessari per portar davant la justícia a qualsevol que hagi comès aquests crims. L'Església mai intentarà encobrir o subestimar cap cas".

Són algunes idees de l'extens [discurs](#) del papa **Francesc** que ha pronunciat aquest diumenge a la Sala Règia del Palau Apostòlic del Vaticà, després de la celebració de la missa conclusiva de la Trobada sobre "La protecció dels menors en l'Església". El Pontífex condemna aquests crims abominables "que involucren a milions de nens al món, formes d'abús i explotació, darrere de les quals s'amaga la 'mà del mal' no perdona ni tan sols la innocència dels nens". Amb el discurs, el papa ha obert el focus a tots els abusos que pateix la infància arreu del món sense abandonar la responsabilitat de l'Església.

El papa també ha demanat "el just equilibri" evitant els extrems "provocats pel sentit de culpa pels errors passats i de la pressió del món mediàtic", o, en el pol oposat, "una autodefensa que no afronta les causes i les conseqüències d'aquests greus delictes". La [Trobada](#) ha reunit 21 al 24 de febrer 190 patriarques, cardenals, arquebisbes, bisbes, superiors religiosos i responsables procedents de tot el món.

En el discurs final, francesc ha traçat amb claredat els contorns d'un fenomen "abominable", difós històricament en totes les cultures i societats. "Un problema que abans es considerava un tabú" i que "encara en l'actualitat les estadístiques

disponibles sobre els abusos sexuals a menors, publicades per diverses organitzacions i organismes nacionals i internacionals, no mostren la veritable entitat del fenomen, sovint subestimat-lo, principalment perquè molts casos d'abusos sexuals a menors no són denunciats, en particular aquells nombrosíssims que es cometen en l'àmbit familiar".

"Per això ha crescut actualment a l'Església la consciència que no només s'ha d'intentar limitar els gravíssims abusos amb mesures disciplinàries i processos civils i canònics, sinó també afrontar amb decisió el fenomen tant dins com fora de l'Església... L'Església se sent cridada a combatre aquest mal que toca el nucli de la seva missió: anunciar l'Evangelí als petits i protegir-los dels llops voraços".

La ira de Déu, traït i bufetejat

"La inhumanitat del fenomen a escala mundial és encara més greu i més escandalós en l'Església, perquè contrasta amb la seva autoritat moral i la seva credibilitat ètica". Així l'Esposa de Crist ha de veure reflectida en "la justificada ràbia de la gent" la ira "de Déu, traït i bufetejat per aquests consagrats deshonestos".

"El consagrat, elegit per Déu per guiar les ànimes a la salvació, es deixa subjugar per la seva fragilitat humana, o per la seva malaltia, convertint-se en instrument de Satanàs. En els abusos, hi veiem la mà del mal que no perdona ni tan sols la innocència dels nens".

Erradicar la brutalitat

El papa Bergoglio recorda que l'única manera per "vèncer l'esperit del mal" passa per la humiliació, l'acusació de nosaltres mateixos, l'oració i la penitència, seguint l'exemple de Jesús. D'aquesta manera, "l'objectiu de l'Església serà escoltar, tutelar, protegir i cuidar als menors abusats, explotats i oblidats, allà on es trobin". I per assolir-ho l'Església "ha d'estar per sobre de totes les polèmiques ideològiques i les polítiques periodístiques que sovint instrumentalitzen, per interessos diversos, els mateixos drames viscuts pels petits".

"Ha arribat l'hora de trobar el just equilibri entre tots els valors en joc i de donar directrius uniformes per a l'Església, evitant els dos extrems d'un *justicialisme*, provocat pel sentit de culpa pels errors passats i de la pressió del món mediàtic, i d'una *autodefensa* que no afronta les causes i les conseqüències d'aquests greus delictes".

Les declinacions del mal

"Milions de nens del món són víctimes de l'explotació i d'abusos sexuals": un drama que es realitza, sobretot, per mà dels pares, dels familiars, dels esposos d'esposes nenes, dels entrenadors, dels educadors... I davant els quals "molt rarament les víctimes confien i busquen ajuda", per vergonya, confusió, por a la venjança i desconfiança en les institucions. Un monstre que "porta a l'amargor, fins i tot al suïcidi, o de vegades a venjar-se fent el mateix".

En una nota al [discurs](#) del Papa, se citen dades de les organitzacions internacionals. Segons l'OMS, l'any 2017, "fins a mil milions de menors en una edat compresa entre els 2 i els 17 anys han patit violències o negligències físiques,

emotives o sexuals. Els abusos sexuals, segons algunes estimacions d'UNICEF de 2014, afecten més de 120 milions de nenes, entre les que es registra el més alt nombre de víctimes".

El papa Francesc recorda, de manera especial, el turisme sexual, una plaga que, segons les dades del 2017 de l'Organització Mundial del Turisme, veu cada any com "tres milions de persones emprenen un viatge per tenir relacions sexuals amb un menor". Així mateix, la pornografia es realitza "amb modalitats cada vegada més horribles i violentes".

"La plaga de la pornografia ha arribat enormes dimensions, amb efectes funestos sobre la psique i les relacions entre l'home i la dona, i entre ells i els nens. Un fenomen en continu creixement. Una part molt important de la producció pornogràfica té tristament per objecte els menors, que així són greument ferits en la seva dignitat".

Entre els pensaments del papa Francesc, hi ha hagut les tantes petites víctimes de l'abús de poder, una part de la humanitat que arriba a vuitanta-cinc milions de nens, "oblidats per tots: els nens soldat, els menors prostituïts, els nens desnodrits, els nens segrestats i freqüentment víctimes del monstruós comerç d'òrgans humans, o també transformats en esclaus, els nens víctimes de la guerra, els nens refugiats i els nens avortats".

Set estratègies per protegir els nens

"Davant de tanta crueltat, davant tot aquest sacrifici idolàtric de nens al déu del poder, dels diners, de l'orgull, de la supèrbia, no n'hi ha prou simples explicacions empíriques; aquestes no són capaces de fer-nos comprendre l'amplitud i la profunditat del drama. Un cop més, l'hermenèutica positivista demostra la seva propi límit"; per aquest motiu el Pontífex esmenta les *Best Practices* formulades, sota la guia de l'Organització Mundial de la Salut, per un grup de deu agències internacionals. Es tracta d'un paquet de mesures anomenat INSPIRE, és a dir, "set estratègies per erradicar la violència contra els menors", que han d'inspirar diverses dimensions d'atenció en l'Església. Així com per a la protecció "dels menors i impedir que siguin víctimes de qualsevol abús psicològic i físic". Una obstinació per al qual es requereix una "serietat impecable".

"Vull reiterar ara que l'Església no es cansarà de fer tot el necessari per portar davant la justícia a qualsevol que hagi comès aquests crims. L'Església mai intentarà encobrir o subestimar cap cas". Alhora l'Església té la convicció que "els pecats i crims de les persones consagrades adquireixen un caire encara més fosc d'infidelitat, de vergonya, i deformen el rostre de l'Església soscavant la seva credibilitat. També l'Església, juntament amb els seus fills fidels, és víctima d'aquestes infidelitats i d'aquests veritables i propis delictes de malversació".

El parany d'acusar els altres

Els sis primers punts que ha desplegat el papa són els que afecten més directament a l'Església. Se centren en la protecció dels menors com a prioritat, una serietat impecable per afrontar els abusos; una veritable purificació, la formació i selecció dels agents pastorals, reforçar y verificar les directrius de les Conferències Episcopals, i l'acompanyament a les persones abusades.

Francesc parla d'una veritable purificació", perquè "tot i les mesures adoptades i

els progressos realitzats en matèria de prevenció dels abusos, es necessita imposar un renovat i perenne afany cap a la santedat en els pastors, la configuració amb Crist Bon Pastor és un dret del poble de Déu". "El sant temor de Déu ens porta a acusar-nos a nosaltres mateixos -com a persones i com a institució- i a reparar les nostres faltes" sense "caure en el parany d'acusar els altres, que és un pas cap a l'excusa que ens separa de la realitat".

En aquest context sorgeix la importància de la "formació", és a dir, "l'exigència de la selecció i de la formació dels candidats al sacerdoci amb criteris no només negatius, preocupats principalment per excloure les persones problemàtiques, sinó també positius per oferir un camí de formació equilibrat per als candidats idonis, orientat a la santedat i en el qual es contempli la virtut de la castedat".

A més, el Pontífex parla de "reforçar i verificar les directrius de les Conferències Episcopals: és a dir, reafirmar l'exigència de la unitat dels bisbes en l'aplicació de paràmetres que tinguin valor de normes i no només d'orientació".

"Cap abús ha de ser mai encobert ni infravalorat (com ha estat costum en el passat), perquè l'encobriment dels abusos afavoreix que s'estengui el mal i afegeix un nivell addicional d'escàndol. De manera particular, cal desenvolupar un nou i eficaç plantejament per a la prevenció en totes les institucions i ambients d'activitat eclesial".

Acompanyar les persones abusades

El Pontífex ha posat gran atenció també a l'acompanyament de les persones abusades, perquè "el mal que van viure deixa en ells ferides indelebles que es manifesten en rancor i tendència a l'autodestrucció".

"Per tant, l'Església té el deure d'oferir-los tot el suport necessari, valent-se d'experts en aquesta matèria. Escolteu, deixeu-me dir: 'perdre temps' escoltant. L'escolta sana el ferit, i ens sana també a nosaltres mateixos de l'egoisme, de la distància, del 'no em correspon', de l'actitud del sacerdot i del levita de la paràbola del Bon Samarità".

Món digital i turisme sexual

En els punts 7 i 8, el Papa Bergoglio ha tornat a reflexionar sobre el món digital i sobre el turisme sexual. Amb atenció especial pel que fa al primer, insisteix: "Cal comprometre'ns perquè els nois i les noies, de manera particular els seminaristes i el clergat, no siguin esclaus de dependències basades en l'explotació i l'abús criminal dels innocents i de les seves imatges, i en el menyspreu de la dignitat de la dona i de la persona humana".

En aquesta perspectiva, reafirmant que "el delictes no gaudeix del dret a la llibertat", el papa recorda les normes "sobre els delictes més greus" aprovades pel Papa Benet XVI l'any 2010, on van ser afegits com a nous casos de delictes "l'adquisició, la retenció o divulgació" realitzada per un clergue "en qualsevol forma i amb qualsevol tipus de mitjà, d'imatges pornogràfiques de menors". Llavors es parlava de "menors d'edat inferior a 14 anys", ara es pensa elevar aquest límit d'edat per estendre la protecció dels menors i insistir en la gravetat d'aquests fets.

Gràcies al sant Poble fidel de Déu

El Papa Francesc conclou la seva intervenció agraint "de cor a tots els sacerdots i els consagrats que serveixen al Senyor amb fidelitat i totalitat, i que se senten deshonrats i desacreditats per la conducta vergonyosa d'alguns dels seus germans" i "també als laics que coneixen bé els seus bons pastors i segueixen resant per ells i sostenint-los".

“El sant Poble fidel de Déu, en el seu silenci quotidià, de moltes formes i maneres continua fent visible i afirmant l’obstinada esperança que el Senyor no abandona, que sosté el lliurament constant i, en tantes situacions, dolorosa dels seus fills. El sant i pacient Poble fidel de Déu, sostingut i vivificat per l’Esperit Sant, és el millor rostre de l’Església profètica que en el seu lliurament quotidiana sap posar en el centre al seu Senyor. Serà justament aquest sant Poble de Déu el que ens lliuri de la plaga del clericalisme, que és el terreny fèrtil per totes aquestes coses abominables”.